МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури та мистецтв
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії

Затверджено
на засіданні кафедри
бібліотекознавства і бібліографії
факультету культури і мистецтв
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31.08.2026 р.)

Завідувач кафедри Роксана БІЛОУСОВА

Силабус з навчальної дисципліни «Наукові дослідження в умовах інформаційного суспільства», що викладається в межах ОПП «Хорове диригування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 025 Музичне мистецтво

Львів 2026

Назва курсу	**Наукові дослідження в умовах інформаційного суспільства**
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, Кафедра бібліотекознавства і бібліографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво
Викладачі курсу	Біловус Галина Григорівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри бібліотекознавства і бібліографії
Контактна інформація викладачів	halyna.bilovus@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Щопонеділка, 15.05-16.25 год. (вул. Валова, 18, ауд. 14) Також можливі онлайн консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/naukovi-doslidzhennia-v-umovakh-informatsiynoho-suspilstva-op-khorove-dyryhuvannia
Інформація про курс	Курс «**Наукові дослідження в умовах інформаційного суспільства**» є вибірковою навчальною дисципліною зі спеціальності 025 Музичне мистецтво для освітньої програми «Хорове диригування» першого (бакалаврського) рівня освіти, яка викладається у 8 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація курсу	Курс передбачає вивчення особливостей методології наукового дослідження у контексті процесів формування інформаційного суспільства, осмислення об'єкта наукової комунікації, де треба вміти означити комунікант, окреслити певні закономірності та принципи його побудови у змістовому та формальному аспектах. Специфіка дисципліни зумовлена її теоретично-практичним характером, її ж мета – дати уявлення про форми й певні закономірності функціонування наукового дослідження в умовах суспільства з динамічними процесами обміну інформації, взаємозалежності розвитку науки і впровадження нових комунікаційних можливостей глобального і локального рівня
Мета та цілі курсу	**Мета** курсу зумовлена потребою познайомити студентів з основними особливостями методики проведення наукових досліджень, з особливостями їх організації та планування, розуміння науки як системного явища в умовах інформаційного суспільства, сформувати системне усвідомлення ролі інформації як сучасної соціально значущої константи. Основні завдання курсу: – спроба сформувати розуміння наукових явищ, їх видозмін у процесі еволюції інформаційного суспільства; – розкрити закономірності формування впливу інформації нанауку як специфічний вид людської діяльності; – вивчення знакових інформаційних явищ, сучасних глобалізаційних процесів і тенденцій, пов'язаних із екстремально швидким зростанням інформаційних технологій та їх залежності від розвитку наукових досліджень.
Література для вивчення дисципліни	**Основна література:** 1. «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки». Закон України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/537-16 2. Адаменко М. І., Бейлін М. В. Основи наукових досліджень : конспект лекцій. Харків, 2014. 188 с.

3. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність : навч. посіб. Київ, 2014. 416 с.
4. Гуторов А. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Харків : ХНАУ, 2017. 272 с.
5. Дубов Д. В., Ожеван О. А., Гнатюк С. Л. Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості: аналіт. доп. Київ : НІСД, 2010. 64 с.
6. Кастельс М., Хіманен П. Інформаційне суспільство та держава добробуту. Фінська модель : пер. з англ. Київ : Ваклер, 2006. 230 с.
7. Мельник В. П. Філософія. Наука. Техніка: Методолого-світоглядний аналіз. Львів : Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2010. 592 с.
8. Левченко О. П. Науковий стиль: культура мовлення : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. 204 с.
9. Основи наукових досліджень : [навч.-метод. посіб.] / Р. Крохмальний [та ін.]. 2-ге вид., перероб. і доп. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2020. 464 с.
10. Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю : монографія / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. Київ : Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2016. 627 с.
11. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки : підручник. Вид. 3-тє, випр. та допов. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 364 с. URL: https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/08/Melnyk60h84-2016-ilovepdf-compressed.pdf
12. Семенюк Е. П., Мельник В. П. Філософія сучасної науки і техніки : підручник. Львів : Світ, 2006. 152 с.

Додаткова література:

13. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : [колект. монографія] / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро, 2017. 169 с.
14. Бєляков К. І. Інформація в праві: теорія і практика : [монографія] / ДНДІ М-ва внутріш. справ України. Київ : КВІЦ, 2006. 116 с.
15. Біловус Г., Васьків Р., Веретеннікова Н., Небесний Р., Жовнір Ю. Формування команди ІТ-проекту за аналогією з Flock. *IEEE 19-та Міжнародна конференція з комп'ютерних наук та інформаційних технологій "Міжнародні комп'ютерні науки та інформаційні технології" (CSIT)* (16–19 жовтня 2024 р.). Львів, 2024. DOI: 10.1109/CSIT65290.2024.
16. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ, 2014. 142 с.
17. Важинський С. Є., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : [навч. посіб.]. Суми, 2016. 260 с.
18. Гальченко С. І., Силка О. З. Основи наукових досліджень : навч.-метод. посіб. Черкаси, 2015. 93 с.
19. Голуб Н. Б. Риторика у вищій школі : монографія. Черкаси : Брама-Україна, 2008. 400 с.
20. Горошкіна О. М., Шугова Л. І. Науковий текст: особливості мови та стилю : навч.-метод. посіб. для асп. Луганськ : Світанок, 2013. 138 с.
21. Грабченко А. І., Федорович В. О., Гаращенко Я. М. Методи наукових досліджень : навч. посіб. Харків, 2009. 142 с.
22. Данилець Ю. С. Якість наукової книги очима автора/читача / Ю. С. Данилець, Р. О. Водолазський, С. Р. Сікора,

С. Р. Коваль. *Поліграфія і видавнича справа*. 2008. № 1. С. 17–21.
23. Данильян О. Г., Дзбобань О. П. Організація та методологія наукових досліджень : навч. посіб. Харків, 2017. 446 с.
24. Етичний кодекс ученого України. *Вісн. НАН України*. 2009. № 7. С. 64–68.
25. Зелінська Н. В. Наука байдужа до біографій своїх творців : Вибр. твори. Львів : Укр. академія друкарства, 2013. 406 с.
26. Зелінська Н. В. Нова модель наукової комунікації і дискурс. *Стиль і текст*. 2004. Вип. 4. С. 19–27.
27. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення: ДСТУ 2392-94. [Чинний від 1995-01-01]. Київ :Держстандарт України, 1994. 25 с.
28. Кастельс М. Галактика Інтернет. Екб., 2004. URL: http://www.library.fa.ru/files/Kastels.pdf.
29. Кодекс честі науковця, або Етичні норми та добрі манери у науці : довідник / пер. з англ. І. В. Стояновський ; гол. ред. І. Д. Герич. Львів : Галицька видавнича спілка, 2003. 32 с.
30. Колодюк А. В. Інформаційне суспільство: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні : дис… канд. політ. наук: 23.00.03 / Колодюк Андрій Вікторович ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка, Інститут журналістики. Київ, 2004. 234 с.
31. Комп'ютерні технології в освіті : навч. посіб. / Ю. С. Жарких, С. В. Лисоченко, Б. Б. Сусь, О. В. Третяк. Київ : Видавничо-- поліграфічний центр "Київський університет", 2012. 239 с. URL: http://iht.univ.kiev.ua/books-iht/comp-tech-osvita.pdf.
32. Косих А. І., Ткаченко Л. Г. Підприємництво в інформаційну епоху: реалії і перспективи розвитку. *Інтелект. Релігія. Суспільство*. 2007. № 1. С. 127–129.
33. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : [навч. посіб.]. Київ : Кондор, 2009. 206 с.
34. Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали наук.-творчої студ. конф., 10-11 квітня 2001 р. / відп. ред. І. О. Давидова ; Харків. держ. академія культури. Харків : ХДАК, 2001. 152 с.
35. Кухарчур Є. Світові наукометричні системи. *Бібліотечний вісник.* 2014. № 5. С. 7–11.
36. Куцепал С.В. Освіта в інформаційному суспільстві: діалектика традицій та інновацій. *Філософія і політологія у контексті сучасної культури*. Дніпропетровськ : Видавництво Дніпропетровського ун-ту, 2011. Вип. 2. С. 233–238.
37. Лайон Д. Інформаційне суспільство: проблеми та ілюзії. *Сучасна зарубіжна соціальна філософія*: хрестоматія / упоряд. В. Лях. Київ : Либідь, 1996. С. 362–380.
38. Ліпкан В. А., Максименко Ю. Є., Желіховський В. М. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції : навч. посіб. Київ : КНТ, 2006. 280 с.
39. Лобузіна К. Технології організації знаннєвих ресурсів у бібліотечно-інформаційній діяльності : монографія / відп. ред. О. С. Онищенко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2012. 252 с.
40. Малицька І.Д. ІТ-компетентність учнів: методи та інструменти оцінювання (досвід Великобританії). *Інформаційний бюлетень.* 2015. № 3. URL: http://lib.iitta.gov.ua/11084/1/buleten_3_2015.pdf
41. Маруховський О. О. Інформаційне суспільство: теоретико-концептуальні засади : навч. посіб. для студ. напряму Міжнародні відносини, спец. Міжнародна інформація / Ун-т

	економіки та права. Київ, 2007. 136 с. 42. Мацько Л. І., Денискіна Г. Українська наукова мова (теорія і практика) : навч. посіб. Тернопіль : Підручники і посібники, 2011. 272 с. 43. Мей К. Інформаційне суспільство. Скептичний погляд : [пер. з англ.]. Київ : «К.І.С.», 2004. 220 с. 44. Механізми контролю за якістю наукової продукції в Україні. *Україна модерна: Стандарти науки й академічне середовище*. Київ ; Львів : Критика, 2007. С. 12–50. 45. Наумовець А. Г. Ви віч-на-віч з аудиторією: Дещо про «технологію» наукових доповідей, популярних лекцій, дисертаційних промов і конкурсних проектів. Київ : Наук. думка, 2003. 56 с. 46. Наумовець А. Г., Находкін М. Г. Проблеми сучасності і мораль науковця. *Вісн. НАН України*. 2006. № 5. С. 3–10. 47. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с. 48. Основи наукових досліджень : [навч.-метод. посіб.] / Р. Крохмальний та ін. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. 312 с. 49. Пелешенко Ю. В. Розвиток української ораторської та агіографічної прози кінця XIV — поч. XVI ст. Київ : Наук. думка, 1990. 144 с. 50. Штанько В. І., Бордюгова Т. Г. Інформаційне суспільство: соціально-філософські проблеми становлення : навч. посіб. Харків : ХНУРЕ, 2012. 172 с. **Інтернет-джерела:** http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=JRN&P21DBN=JRN&S21CNR=20&Z21ID
Обсяг курсу	90 годин, з них 36 години аудиторних занять (18 годин лекційних занять, 18 годин практичних занять) і 54 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	У процесі навчання і засвоєння навчального матеріалу курсу студенти повинні – *знати:* а) проблеми визначення поняття ІС і риси еволюції концепцій ІС;види наукової діяльності; б) загальнонаукові методи досліджень; в) засади побудови наукової комунікації відповідної галузі знаньг) засади побудови сучасної комунікації відповідної галузі знань; г) методологічні особливості наукової роботи в умовах зростанняролі інформації як явища суспільства особливого типу; д) принципи організації наукового дослідження, його основні етапив умовах ІС; е) концепції, методологічні пріоритети, соціально-ієрархічнізв'язки у системі наукового пізнання України. *вміти:* а) опрацьовувати джерела наукової інформації різного виду; б) у навчальній і науково-дослідній діяльності (при написанні бакалаврської, магістерської робіт, наукових статей тощо) послуговуватися основними, притаманними для відповідної спеціальності,методами та концепціями досліджень із застосуванням можливостей ІС. в) обирати, пояснювати та формулювати проблему дослідження відповідно до особливостей впливу ІС на розвиток наукової галузі; г) здійснювати пошук наукової інформації, її оформлення відповідно

<table>
<tr><td></td><td>до методологічних засад;
д) вмотивовано обирати методологічну основу при здійсненні роботи з інформаційними явищами;
е) аналізувати основні положення наукових концепцій,методологічних пріоритетів в умовах зростання ролі інформації якявища суспільства нового типу.</td></tr>
<tr><td>Ключові слова</td><td>Наукові дослідження, інформаційне суспільство, наукова комунікація, методологія науки, інформаційні явища.</td></tr>
<tr><td>Формат курсу</td><td>Очний.</td></tr>
<tr><td></td><td>Проведення лекцій, практичних занять і консультацій для кращого розуміння тем</td></tr>
<tr><td>Теми</td><td>Тема 1. Інформація як поняття, його цифровий дискурс.
Тема 2. Сучасна наука як спеціальний вид діяльності. Еволюція наукових знань і розвиток цивілізації.
Тема 3. Інформаційне суспільство: проблема визначення. Характеристика поступального розвитку світової цивілізації. Недоліки інформатизації суспільства.
Тема 4. Інформаційне суспільство як формація нового типу. Категорії, моделі, ознаки.
Тема 5. Поняття мережевого суспільства і «нової економіки» М. Кастельса.
Тема 6. Спроби зрозуміти і побудувати інформаційне суспільство у глобальному вимірі.
Тема 7. Наукометрія і плагіат. Етика в науці XXI ст.
Тема 8. Новітні засоби наукової комунікації. Роль соцмереж.</td></tr>
<tr><td>Підсумковий контроль, форма</td><td>Залік</td></tr>
<tr><td>Пререквізити</td><td>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарних та інформаційних дисциплін, скерованих на вивчення основ інформаційного суспільства і ролі наукових досягнень, достатніх для сприйняття категорій та понять філософії сучасної науки і техніки, історії науки, основних понять інформології, мовознавства, мистецтвознавства тощо.</td></tr>
<tr><td>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</td><td>Презентація, лекції, семінари, тестування, дискусія, підготовка студентами самостійних розробок.</td></tr>
<tr><td>Необхідне обладнання</td><td>Вивчення курсу потребує використання загальновживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.</td></tr>
<tr><td>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</td><td>
<table>
<tr><th>Критерії оцінювання знань студентів</th><th>Бали рейтингу</th><th>Макс. к-сть балів</th></tr>
<tr><td colspan="3">1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях</td></tr>
<tr><td>Критерії оцінювання (8* 5 балів)</td><td colspan="2">40 балів</td></tr>
<tr><td>Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Правильно вирішив усі тестові завдання.</td><td colspan="2">5</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	**4**
Студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	**3**
Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхнево (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	**2-1**
Студент не володіє матеріалом.	**0**
2. Самостійна робота студентів (СРС)	
Критерії оцінювання (4 бали + 6 балів)	**10 балів**
2.1. Самостійна робота (додаткове опрацювання матеріалу за темами дисципліни поза межами наданого лектором, з додаткових джерел) (8 * 0,5 бала)	***4***
Самостійна робота студентів, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Студент додатково опрацював матеріал та аргументовано його викладає. *Оцінюється додатковим балом за кожне практичне заняття.*	**0,5**
Студент не опрацював самостійно додаткових джерел і не володіє матеріалом.	**0**
2.2. Також до 6 додаткових балів можна отримати через наукову роботу студента, куди входить написання тез та участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах або конкурсах за тематикою навчальної дисципліни.	***6***
3. Індивідуальна робота студента (ІРС)	
Критерії оцінювання	**20 балів**
Робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі з доданою презентацією.	**20-17**
Робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог, з доданою презентацією.	**16-11**
Робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог, без оформлення презентації.	**10-6**
Робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог.	**5-1**
Робота не виконана.	**0**
4. Модульний контроль знань (тести)	
***Критерії оцінювання вирішення тестів*:**	**30 балів**
Відповідь вірна.	**1**
Відповідь невірна.	**0**
Загальна кількість балів по завершенні навчання дисципліни	**100**

Поточний контроль				**РАЗОМ – 100 балів**
Практичні	**Самостійна**		**Модульний**	

	<table><tr><th>заняття (40 балів)</th><th>робота студентів (СРС) (4+6) (10 балів)</th><th>Індивідуальна робота студентів (ІРС) (20 балів)</th><th>контроль знань (тести) (30 балів)</th><th></th></tr></table> **Письмові роботи:** Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, тестування, підготовка студентами самостійних розробок). **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні зайняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали набрані на поточному тестуванні та самостійній роботі. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. **Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються**.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.